

Наступні реформи складових соціального захисту населення сприятимуть удосконаленню цього суспільного інституту. Важливим напрямком є децентралізація системи надання соціальних послуг, територіальне наближення надання послуг до місця проживання їх отримувачів, посилення відповідальності органів місцевого самоврядування за якість надання соціальних послуг та ефективне використання коштів на соціальний захист населення.

Література

1. Конституція України: за станом на 20.04.2010 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України: від 28.06.1996 р. № 254 /96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Толубяк В. С. Фінансові механізми пенсійного забезпечення: Монографія / В. С. Толубяк-Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2011. – 336 с.
3. Скулиш Ю. І. Проблеми та перспективи бюджетного забезпечення соціальної сфери в Україні : монографія / Ю. І.Скулиш – К. – 2009. – 288 с.
4. Лободіна З. Бюджетне фінансування соціального захисту в Україні / З. Лободіна // Вісник Тернопільського національного економічного університету. серія «економічні науки». – 2014.

УДК 336.748

ПЕТРИЧКО М. М.

к.е.н., доцент

КОВАЧ В. А.

Мукачівський державний університет

ЧИННИКИ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку економіки України, одним із проблемних явищ виступає інфляція, яка впливає на всі аспекти суспільного життя. Вона являє собою складне багатоаспектне явище соціально-економічного характеру і призводить до знецінення грошової одиниці країни, що в свою чергу зумовлює зростання цін.

Ефективні методи боротьби з інфляцією досліджувала велика кількість вітчизняних науковців, зокрема А. Гальчинський, В. Гейця, О. Дзюблюк, М. Зверькова, С. Корабліна, Н. Костіна, О. Мельник, В. Найдюнов, О. Петрик, О. Редькін, М. Савлук, О.Чернявський та інших. При дослідженні інфляції велику роль посідає Національний банк України, тому що він знаходить шляхи подолання інфляції та регулює грошово-кредитну політику держави.

Інфляція зовні виглядає як знецінення грошей внаслідок їхньої надмірної емісії, яка супроводжується зростанням цін на товари та послуги. Проте це лише форма прояву, а не

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

глибинна сутність і причина інфляції. Звичайно інфляція має свій зовнішній прояв у підвищенні цін. Але не кожне підвищення цін служить показником інфляції. Ціни можуть підвищуватися в результаті поліпшення якості продукції, погіршення умов видобутку паливно-сировинних ресурсів, змінюватися під впливом циклічних і сезонних коливань виробництва, стихійних лих і т. ін. Але це будуть, як правило, не інфляційні, а певною мірою природні періодичні зміни цін на окремі товари і послуги [1].

Насправді ж інфляція є результатом порушення економічної рівноваги, яка зумовлена комплексом внутрішніх і зовнішніх причин (табл. 1).

Таблиця 1

Основні причини інфляції

Причини інфляції	- порушення пропорцій суспільного виробництва
	- надмірна емісія паперових грошей
	- дефіцит державного бюджету
	- мілітаризація економіки
	- значне зростання внутрішнього і зовнішнього державного боргу
	- недосконалість податкової системи
	- кризові явища у фінансово-кредитній сфері
	- монополізація виробництва
	- зовнішньоекономічні фактори

Джерело: [1]

Найважливішими з внутрішніх причин інфляції є: порушення пропорцій відтворення між виробництвом і споживанням, нагромадженням і споживанням, попитом і пропозицією, грошовою масою в обігу і сумою товарних цін; значне зростання дефіциту державного бюджету і державного боргу, зумовлених непродуктивними державними витратами; надмірна емісія паперових грошей, яка порушує закони грошового обігу; мілітаризація економіки, що відволікає значну частину ресурсів в оборонну промисловість, призводить до недовиробництва товарів народного споживання, створює їх дефіцит; збільшення податкового тягаря на товаровиробників; випередження темпів зростання заробітної плати порівняно з темпами зростання продуктивності праці.

Зовнішні фактори інфляції пов'язані з посиленням інтернаціоналізації господарських зв'язків між державами, що супроводжуються загостренням конкуренції на світових ринках капіталів, товарів та послуг, робочої сили, загостренням міжнародних валютно-кредитних відносин, зі структурними світовими кризами [1].

Висока вартість аналізу інфляційних процесів, велике число діючих чинників ускладнюють виробіток правильної грошової політики. Раніше інфляція виникала, як правило, в надзвичайних обставинах. Так, під час війн держави часто випускали велику кількість незабезпечених паперових грошей для покриття військових видатків. В останні

двадцять - тридцять років інфляція стала хронічним захворюванням економік багатьох країн світу [4].

Інфляція призводить до відчутних наслідків у багатьох сферах суспільного життя, насамперед у соціальній та економічній. Якраз через ці наслідки інфляція постійно перебуває в центрі суспільної уваги, викликає занепокоєння в підприємців, політиків, усієї громадськості.

У соціальній сфері інфляція створює передумови для перерозподілу доходів між найманими працівниками та підприємцями на користь останніх. Зростання товарних цін як прояв інфляції безпосередньо сприяє збільшенню прибутків підприємців і зменшує реальні доходи робітників, службовців та інших верств населення, які змушені купувати товари за зростаючими цінами.

Жодна з відомих нині ринкових економічних систем не функціонує стихійно. Всі вони являються об'єктами державного регулювання. При цьому напрямок й форми державного втручання змінюються відповідно до ситуації, що склалася у економічній системі.

Маніпулювання податками й розмірами видатків бюджету, контроль за цінами є одним з головних інструментів, за допомогою яких уряд може сприяти подоланню безробіття та інфляції [5].

Для боротьби з інфляцією держава проводить антиінфляційну політику, яка передбачає здійснення тактичних (короткострокових) заходів щодо зниження рівня наявної інфляції та стратегічних (довгострокових) заходів, спрямованих на недопущення інфляції у тривалій перспективі [8].

До основних заходів антиінфляційної державної політики належать:

- зростання виробництва і насичення ринку товарами;
- обмеження емісії грошей (випуск в обіг додаткової кількості грошей);
- подолання дефіциту державного бюджету(збільшення доходів або зменшення видатків держави);
- стимулювання нагромаджень та інвестицій;
- проведення обґрунтованої кредитної політики;
- скорочення ставок податків;
- проведення приватизації і стимулювання розвитку середнього й малого бізнесу;
- збільшення безготівкового обігу;
- широке впровадження електронної системи розрахунків;
- скорочення бартерних операцій;
- регулювання валютного курсу;
- розвиток ринку цінних паперів;

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

- подавлення інфляційних очікувань населення;
- проведення грошових реформ конфіскаційного типу.
- ефективна монетарна політика (введення жорстких лімітів на щорічні прирости грошової маси);
- заходи щодо стимулювання зростання суспільного продукту (наслідком цього також стає зменшення темпів інфляції та стабілізація купівельної спроможності грошей);
- заходи щодо підвищення довіри до національної грошової одиниці. У такому разі населення вже не буде намагатись якомога швидше позбутись цієї грошової одиниці. Остання знову зможе виконувати функцію засобу збереження вартості, що приведе і до зростання грошових заощаджень) [8].

Виконуючи всі ці заходи держава зможе подолати інфляцію, покращити грошово-кредитну політику та сприяти підвищенню економіки країни.

Отже, інфляція – одне з найбільш гострих явищ сучасної ринкової економіки. Якщо не протидіяти їй, темпи цього явища дедалі швидшають. Але боротьба з інфляцією дуже важка. Навіть коли вдається її помітно знизити, то натомість впливають такі негативні для суспільства результати, як зростання безробіття.

У вітчизняній економіці закладено сильний інфляційний потенціал, який повільно впливає на економіку України. Для ліквідації інфляційних процесів уряд має прискорити проведення реформ, акцентуючи увагу на структурній перебудові національної економіки та всебічному стимулюванні ринкових відносин та швидкого економічного зростання.

Тому держава проводить антиінфляційну політику, яка передбачає здійснення тактичних заходів щодо зниження рівня наявної інфляції та стратегічних заходів, спрямованих на недопущення інфляції у тривалій перспективі.

Література

1. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1494051139936/politekonomiya/inflyatsiya_sutnist_prichini_vidi_sotsialno-ekonomichni_naslidki.
2. Сутність, види та закономірності розвитку інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://readbookz.com/book/108/2733.html>.
3. Основні методи боротьби з інфляцією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=17839>.
4. Особливості інфляції в Україні, шляхи виходу з неї [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ua-referat.com/Особливості_інфляції_в_Україні_шляхи_виходу_з_неї.

5. Антиінфляційна політика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.refine.org.ua/pageid-4908-1.html>.
6. Індекс інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/infl/?2015>.
7. Проблеми та шляхи подолання інфляційних процесів в Україні на початку третього тисячоліття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/485>.
8. Соціально-економічні наслідки інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1259060539937/politekonomiya/sotsialno-ekonomichni_naslidki_inflyatsiyi.

УДК 336:004.896(07)

ПИРИГ С. О.

Луцький національний технічний університет

ОПЛАТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Якість послуг у сфері житлово-комунального господарства є індикатором комфорту та безпеки повсякденного життя громадян, а рівень оплати споживачами комунальних послуг однією з передумов фінансової стабільності комунальних підприємств та одним з основних завдань держави щодо соціально-економічного розвитку регіонів України. Проблема заборгованості з оплати спожитих житлово-комунальних послуг в Україні багатогранна і складна. Однією з проблем є здійснення оплати споживачами комунальних послуг щомісяця, що є обов'язковою процедурою. Сьогодні вибір оплати вибирає сам споживач. Це можуть бути безготівкові розрахунки та розрахунки готівкою, здійснені дистанційно, або ж у черзі банку. Але бажання здійснити розрахунки дешевше та швидше є у кожного споживача комунальних послуг. Створення привабливих умов щодо розрахунків споживачами за комунальні послуги є важливою проблемою, щодо вирішення її рівня оплати (рис. 1) [1].

Сьогодні в державі існують різні варіанти оплат комунальних послуг, але здебільшого розрахунки виконуються через термінали, банкомати та відділення і в більшості випадків готівкою. Україна належить до групи країн із високим показником рівня готівки в економіці, потреба в якій формувалася протягом усіх років незалежності країни. У державі створено розвинену інфраструктуру, орієнтовану на отримання готівки та проведення операцій з нею, але існує значний відрив від інших країн світу в технологіях і засобах безготівкових розрахунків. Розвинуті країни знижують рівень використання готівки, що сприяє росту економіки, підвищує рівень прозорості та спонукає до активного розвитку сучасних сервісів

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>